

Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015 – 2018

Úřad vlády ČR

únor 2015

Obsah

1. Úvod.....	3
1.1 Základní informace o Akčním plánu	3
1.2 Účel Akčního plánu	5
1.3 Uživatelé Akčního plánu	5
1.4 Základní používané pojmy	5
1.5 Související mezinárodní a vnitrostátní dokumenty	7
2. Definice a analýza řešeného problému	8
2.1 Výskyt domácího a genderově podmíněného násilí	8
2.2 Dopady domácího a genderově podmíněného násilí na celospolečenskou úroveň	11
3. Postup tvorby Akčního plánu	12
4. Revize stávajících opatření.....	13
5. Implementace Akčního plánu	14
6. Úkolová část.....	16
Oblast č. 1: Podpora osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím	16
Oblast č. 2: Děti ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím	19
Oblast č. 3: Práce s násilnými osobami.....	20
Oblast č. 4: Vzdělávání a interdisciplinární spolupráce	21
Oblast č. 5: Společnost a domácí a genderově podmíněné násilí.....	23
Oblast č. 6: Analýzy, studie a sběr dat	26
Oblast č. 7: Legislativa	28

1. Úvod

1.1 Základní informace o Akčním plánu

Domácí a genderově podmíněné násilí představují jednu z nejčastějších forem porušování lidských práv a zásahu do důstojnosti a integrity člověka (blíže viz kapitola 2.1). Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015 – 2018 (dále jako „Akční plán“) je v pořadí druhým samostatným strategickým dokumentem vlády ČR v oblasti prevence domácího násilí, který se také vztahuje na genderově podmíněné násilí. Akční plán navazuje na Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011 – 2014 (dále jako „Akční plán 2011 – 2014“). Úkol zpracovat Akční plán byl uložen ministru pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu ve spolupráci s ministrem vnitra usnesením vlády ČR ze dne 8. ledna 2014 č. 31 a usnesením vlády ČR ze dne 12. listopadu 2014 č. 930.

Akční plán také navazuje na oblast Lidská práva a rovné příležitosti Programového prohlášení vlády ČR z února 2014, ve kterém se vláda ČR mj. zavázala k potlačování genderově podmíněného násilí, a na Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v České republice (dále jako „Strategie rovnosti žen a mužů“), schválenou usnesením vlády ČR ze dne 12. listopadu 2014 č. 931. Akční plán bude sloužit k implementaci a dalšímu rozpracování specifických cílů uvedených v oblasti „Důstojnost a integrita žen a mužů“ Strategie rovnosti žen a mužů. Z hlediska implementace je tedy Akční plán dokumentem, který slouží k hlubšímu provedení Strategie rovnosti žen a mužů a napomáhá jejímu naplňování.

Oproti Akčnímu plánu 2011 – 2014 došlo k rozšíření zaměření Akčního plánu i na oblast ostatních forem genderově podmíněného násilí tak, jak jsou definovány Úmluvou Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí. Dle dostupných statistických údajů se v kontextu České republiky jedná zejména o znásilnění, sexuální zneužívání či nebezpečné pronásledování, proto je těmto formám násilí věnována větší pozornost. Odborné studie dlouhodobě ukazují, že osobami ohroženými domácím a genderově podmíněným násilím jsou převážně ženy. Akční plán vychází z genderově specifického přístupu k těmto formám násilí, rozeznává tedy genderově specifické potřeby žen a mužů v rolích osob ohrožených, stejně tak jako v rolích násilných osob. Záměrem Akčního plánu je pokrývat všechny formy domácího a genderově podmíněného násilí bez ohledu na pohlaví osoby a osoby ohrožené těmito formami násilí.

Domácí a genderově podmíněné násilí celosvětově zůstává závažným společenským problémem. Mezinárodní studie výskytu domácího násilí ukazují, že různé formy domácího násilí během svého života zažívá přibližně každá třetí žena a každý pátý muž (blíže viz kapitola 2.1). Domácí a genderově podmíněné násilí s sebou nesou závažné negativní společenské a ekonomické dopady (blíže viz kapitola 2.2). Z důvodu efektivní prevence těchto typů násilí a pomoci osobám, které jsou v něm zainteresovány, je nezbytné na úrovni vlády ČR přijmout komplexní strategické dokumenty, které umožní koordinovaný postup při formulaci, implementaci a vyhodnocování příslušných opatření. Povinnost přijímat opatření vedoucí k prevenci a potírání domácího a genderově podmíněného násilí rovněž vyplývá z řady mezinárodních úmluv, deklarací a doporučení (blíže viz kapitola 1.5). Jako zdroj inspirace při přípravě Akčního plánu byly také využity Příručka OSN

pro národní akční plán prevence násilí na ženách¹, slovenský Národní akční plán na prevenci a eliminaci násilí na ženách na léta 2014 - 2019², norský Akční plán proti domácímu násilí na rok 2012³ a norský Akční plán proti násilí mezi osobami v blízkém vztahu na léta 2014 – 2017.⁴

Akční plán byl vypracován Oddělením rovnosti žen a mužů Sekce pro lidská práva Úřadu vlády ČR (dále jako „Oddělení“) společně s Výborem pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (dále jako „Výbor“), který je pracovním orgánem Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů (dále jako „Rada“). Výbor sdružuje odbornice a odborníky na problematiku domácího a genderově podmíněného násilí z veřejné správy, nestátních neziskových organizací a poskytovatelů sociálních služeb, akademické sféry, policejních složek a justice. Široká expertíza členek a členů Výboru a také zkušenosti z praktické pomoci osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím a s prací s osobou násilnou hrály klíčovou roli při přípravě Akčního plánu (k definicím blíže viz kapitola 1.4). Seznam členek a členů Výboru a dalších osob, které se na zpracování Akčního plánu podílely, je obsažen v kapitole 3.

Na přípravě Akčního plánu se rovněž intenzivně podílelo Ministerstvo vnitra (jako jeho spolupředkladatel) a norská organizace Alternativ til Vold (Alternativa násilí), která má dlouholeté zkušenosti se spoluprací na formulaci akčních plánů prevence domácího násilí v Norském království.⁵ Spolupráce s touto organizací byla umožněna díky projektu financovanému z Norských fondů s názvem „Domácí násilí a genderově podmíněné násilí / Uplatňování hlediska rovných příležitostí žen a mužů a podpora sladování pracovního a soukromého života“, jehož realizátorem je Oddělení rovnosti žen a mužů Sekce pro lidská práva Úřadu vlády ČR.

Při zpracování Akčního plánu byla zohledněna doporučení pro tvorby strategických dokumentů na úrovni vlády ČR uvedená v Metodice přípravy veřejných strategií, kterou vzala vláda ČR na vědomí usnesením vlády ČR ze dne 2. května 2013 č. 318.

Akční plán celkem obsahuje 70 opatření a je rozdělen do 7 strategických oblastí:

1. Podpora osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím;
2. Děti ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím;
3. Práce s násilnými osobami;
4. Vzdělávání a interdisciplinární spolupráce;
5. Společnost a domácí a genderově podmíněné násilí;

---

¹ Handbook for national action plans on violence against women. UN Women, 2012. Dostupný na: <http://www.un.org/womenwatch/daw/vaw/handbook-for-nap-on-vaw1.pdf>.

² Dostupný na https://lt.justice.gov.sk/Attachment/Vlastnymat_doc.pdf?instEID=52&attEID=59764&docEID=331654&matEID=6656&langEID=1&tStamp=20131007181553383

³ Action Plan against Domestic Violence 2012. Dostupný na http://www.regjeringen.no/pages/36783932/ActionPlan_DomesticViolence.pdf.

⁴ Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2014-2017. Dostupný na: <https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/et-liv-uten-vold/id733697/>.

⁵ Alternativ til Vold je nestátní neziskovou organizací působící v Norském království, která se specializuje na pomoc osobám ohroženým domácím násilím, osobám násilím a práci s rodinou s výskytem domácího násilí. Bližší informace o činnosti Alternativ til Vold jsou v anglickém jazyce dostupné na: <http://atv-stiftelsen.no/engelsk>.

- 6. Analýzy, studie a sběr dat;
- 7. Legislativa.

Zároveň při realizaci jednotlivých opatření Akčního plánu budou zohledňovány tyto průřezové priority:

- postavení osob se zdravotním postižením;
- postavení osob ohrožených sociálním vyloučením;
- postavení senierek a seniorů;
- postavení osob bez domova;
- postavení Romek a Romů;
- postavení migrantek a migrantů;
- postavení dalších osob čelících vícečetné diskriminaci.

1.2 Účel Akčního plánu

Účelem Akčního plánu je formulovat, implementovat a koordinovat komplexní systém opatření na úrovni vlády ČR pro oblast prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí a tím přispět ke snížení výskytu těchto forem násilí v české společnosti a pomoci osobám ohroženým i násilným.

Realizací opatření uvedených v Akčním plánu by mělo dojít zejména ke zlepšení současné úrovně ochrany osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím (včetně dětí žijících v rodině s výskytem domácího a genderově podmíněného násilí), ke zefektivnění prevence tohoto násilí, k rozvoji vzdělávání příslušných profesí v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí a k podpoře systémové práce s osobami násilnými.

1.3 Uživatelé Akčního plánu

Z povahy Akčního plánu jako strategického dokumentu vlády ČR vyplývá, že je primárně určen příslušným ústředním orgánům státní správy, kterým v časovém rámci 2015 – 2018 ukládá jednotlivé úkoly. Dále je Akční plán určen všem organizacím a poskytovatelům sociálních služeb působícím v oblasti prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí. Těmto organizacím Akční plán úkoly neukládá, nicméně jim poskytne informace o prioritách a plánovaných opatřeních vlády ČR v této oblasti. Obdobně bude Akční plán sloužit krajům a obcím, které formulují své vlastní strategické dokumenty v oblasti sociální politiky, včetně prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí.

1.4 Základní používané pojmy

Definice základních používaných pojmů odpovídají jejich ustálenému používání v relevantních mezinárodních i vnitrostátních dokumentech (viz kapitola 1.5).

Asistovaný styk rodičů s dětmi – setkávání dítěte s rodičem, se kterým dítě nežije ve společné domácnosti a se kterým byl z nějakých důvodů (dlouhodobé odloučení, domácí násilí, jiné násilí, rozchodové a rozvodové stavy v rodinách) přerušen

dosavadní kontakt. Asistovaný styk je prováděn v bezpečném a k tomu přizpůsobeném prostředí specializovanými pracovníky a pracovníci v organizacích, které mají pověření sociálně právní ochrany dětí. Cílem asistovaného styku je podporovat vztahy mezi dětmi a rodiči tak, aby dítě mohlo pokojně realizovat své právo na oba rodiče. Při těchto intervencích se průběžně pojmenovávají a sledují možná rizika těchto setkávání pro dítě a zároveň je upřednostňován jednoznačně přínos takových setkávání pro zdravý rozvoj každého dítěte.

Domácí násilí – veškeré akty fyzického, sexuálního, psychického, ekonomického či dalších forem násilí, k němuž dochází v rodině nebo v domácnosti anebo mezi bývalými či stávajícími manžely, partnery či osobami blízkými, bez ohledu na to, zda násilná osoba sdílí nebo sdílela společnou domácnost s osobou ohroženou tímto násilím.

Gender – pojem odkazující na sociálně a kulturně podmíněné a konstruované rozdíly mezi ženami a muži, které jsou historicky a místně proměnlivé. Nejsou přirozenou a neměnnou charakteristikou žen a mužů, ale odráží aktuální stav sociálních vztahů mezi nimi. Jako takový stojí gender v protikladu k biologickým rozdílům, mezi ženami a muži.

Genderově podmíněné násilí – veškeré akty fyzického, sexuálního, psychického ekonomického⁶ či dalších forem násilí, kterou jsou cíleny na ženy z důvodu, že jsou ženami nebo na muže z důvodu, že jsou muži, anebo akty tohoto násilí, které nepřiměřeně dopadají na ženy či na muže.

Genderové stereotypy – zjednodušující a zaujaté představy týkající se vlastností, názorů a rolí žen a mužů ve společnosti, v zaměstnání a rodině. Zevšeobecňování mužských a ženských vlastností může často vést ke znevýhodnění těch, kdo svým chováním vybočují z daného stereotypu (např. tlak na chlapce a muže, kteří mají zájem o tzv. ženské aktivity).

Násilná osoba – fyzická osoba, která se dopouští některé z forem domácího nebo genderově podmíněného násilí.

Osoba ohrožená domácím nebo genderově podmíněným násilím – fyzická osoba, která je vystavena některé z forem tohoto násilí, a to včetně dětí žijících v rodinách s výskytem domácího nebo genderově podmíněného násilí.

Sekundární viktimizace – proces, během něhož je osoba ohrožená domácím nebo genderově podmíněným násilím nadbytečně vystavována psychické zátěži v souvislosti s vyšetřováním tohoto násilí, v souvislosti s informováním o tomto násilí a v souvislosti s poskytováním pomoci ze strany různých subjektů.

Sexuální násilí – jakékoli sexuální jednání zahrnující pokusy o dosažení sexuálního styku, nežádoucí sexuální poznámky a návrhy, činy směřující k obchodování s lidmi

---

⁶ Ekonomické násilí zahrnuje chování, jehož cílem je kontrola schopnosti osoby ohrožené získat a používat ekonomické zdroje a které ohrožuje ekonomické zabezpečení osoby ohrožené a její potenciál pro soběstačnost.

či jinak namířené proti sexualitě jedince, které využívají nátlak. Ve většině případů s sebou sexuální násilí nese používání sexuality jako nástroje moci.

1.5 Související mezinárodní a vnitrostátní dokumenty

Akční plán navazuje na řadu dokumentů přijatých na evropské a mezinárodní úrovni. Jedná se jednak o lidskoprávní úmluvy a strategické dokumenty v oblasti rovnosti žen a mužů a jednak o konkrétnější dokumenty obsahující specifická doporučení v oblasti prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí.

Z hlediska formulace opatření uvedených v Akčním plánu byly relevantní zejména následující dokumenty:

- Úmluva OSN o odstranění všech forem diskriminace žen a Všeobecné doporučení Výboru OSN pro odstranění diskriminace žen č. 19;
- Pekingská deklarace a akční platforma přijatá na 5. světové konferenci o ženách v roce 1995;
- Rezoluce Valného shromáždění OSN ze dne 31. ledna 2001 k odstranění všech forem násilí na ženách (A/RES/55/68);
- Rezoluce Valného shromáždění OSN ze dne 20. prosince 2004 k odstranění všech forem násilí na ženách (A/RES/59/167);
- Rezoluce Valného shromáždění OSN ze dne 18. prosince 2007 k odstranění znásilnění a všech ostatních forem sexuálního násilí a jejich projevů, včetně konfliktních a souvisejících situacích (A/RES/62/134);
- Konsensuální závěry Komise OSN pro postavení žen ze dne 15. března 2013 k odstranění a prevenci všech forem násilí na ženách a dívkách;
- Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy Rec(2002)5 k ochraně žen před násilím;
- Závěry Rady EU k potírání násilí na ženách a dostupnosti podpůrných služeb pro osoby ohrožené domácím násilím;
- Závěry Rady EU k prevenci a potírání všech forem násilí na ženách a dívkách, včetně ženské obřízky ze dne 5. a 6. června 2014.

Akční plán také reaguje na závěrečná doporučení Výboru OSN pro odstranění diskriminace žen z roku 2010 adresované České republice. Dalším mezinárodním dokumentem, který Akční plán využívá jako jeden ze zdrojů inspirace, je Úmluva o prevenci a boji proti násilí na ženách a domácímu násilí (dále jako „Istanbulská úmluva“), která byla otevřena k podpisu v květnu 2011. Istanbulská úmluva stanoví obecné standardy v oblasti prevence tohoto násilí a pomoci osobám ohroženým. Česká republika dosud Istanbulskou úmluvu nepodepsala. Akční plán případné přistoupení ČR k Istanbulské úmluvě nepředjímá.

Opatření uvedená v Akčním plánu navazují na následující vnitrostátní dokumenty:

- Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017;
- Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v České republice na období 2012 – 2015;
- Strategie sociálního začleňování;
- Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011 – 2015;

- Koncepce romské integrace na období 2010 – 2013;
- Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na léta 2010 – 2014;
- Aktualizovaná Koncepce integrace cizinců;
- Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020;
- Akční plán k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí 2012 – 2015.

2. Definice a analýza řešeného problému

2.1 Výskyt domácího a genderově podmíněného násilí

Domácí násilí je ve velké části případů opakované, dlouhodobé a probíhá v cyklech, případně může postupně eskalovat. Zpravidla jsou jasně rozděleny role osoby ohrožené a osoby násilné. Specifickým znakem domácího násilí je jeho nevěřejnost. Domácího násilí se dopouštějí osoby na svých blízkých (osobou ohroženou může být např. manžel/manželka, druh/družka, dítě, rodič, prarodič či sourozenec). Domácí násilí nabývá různých forem - může se jednat o fyzické, psychické, sexuální, ekonomické či jiné formy násilí, případně jejich kombinace.⁷ Fyzické a psychické násilí nabývá různých podob, přičemž studie ukazují, že důsledky všech jeho podob mohou být velmi závažné.

Sexuální násilí s sebou ve většině případů nese používání sexuality jako nástroje moci. Z definice sexuálního násilí vyplývá poměrně široký okruh forem, které toto násilí nabývá. Patří k nim znásilnění, sexuální obtěžování, sexuální zneužívání, nucené sňatky či sexuální vykořisťování.⁸ Příčiny vzniku sexuálního násilí jsou v odborné literatuře zpravidla děleny do několika úrovní: a) individuální (např. biologické faktory a osobní historie), b) vztahová (např. typ vztahů s osobami z blízkého okolí), c) komunitní (faktory související s kontextem, do které jsou sociální vztahy zasazeny – např. školy, pracoviště, sousedství apod.) a d) celospolečenská (např. kulturní, náboženské normy či úroveň genderové rovnosti).⁹

Mezinárodní i české studie výskytu domácího a genderově podmíněného násilí ukazují, že výskyt těchto forem násilí je velmi vysoký. S ohledem na tyto studie se ukazuje, že případy těchto forem násilí, které jsou řešeny v rámci trestního či přestupkového řízení, představují jen špičku ledovce. V případě znásilnění se např. odhaduje, že míra ohlášení incidentů tohoto trestného činu je pouze 5-10 %.¹⁰

Dle výzkumu Světové zdravotnické organizace z roku 2013 zažilo celosvětově některou formu fyzického či sexuálního násilí ze strany svého partnera nebo ne-

---

⁷ Blíže viz Národní akční plán prevence domácího násilí a násilí na ženách na léta 2011 – 2014, schválený usnesením vlády ČR ze dne 14. dubna 2011 č. 262.

⁸ Blíže viz např. Kutálková, P., Kobová, L.: Sexuální násilí: Proč se nikdo neptá?. 2014. Dostupné na: <http://www.rozkosbezrizika.cz/ke-stazeni/soubory/publikace-sexualni-nasili-proc-se-nikdo-nepta/stahnout>.

⁹ Blíže viz ibid.

¹⁰ Blíže viz např. Home Office Research Study: A Gap or A Chasm? Attrition in Reported Rape Cases. 2005. Dostupné: <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110314171826/http://rds.homeoffice.gov.uk/rds/pdfs05/hrs293.pdf>.

partnerského sexuálního násilí 35 % žen.¹¹ Dle tohoto výzkumu trpí ženy, které byly ohroženy některou z forem domácího či genderově podmíněného násilí výrazně vyšší mírou zdravotních problémů – např. mají více než dvojnásobnou pravděpodobnost, že budou trpět depresemi. Švédská prevalenční studie z roku 2014 dále například potvrzuje souvislost mezi vystavením sexuálnímu násilí v dospělosti a rizikem rozvoje posttraumatické stresové poruchy, sebezraňováním, zneužíváním alkoholu, horším celkovým zdravotním stavem, psychosomatickými potížemi či zvýšeným rizikem infarktu myokardu.¹²

Agentura pro základní práva (dále jako „FRA“) v roce 2013 provedla dosud největší komparativní studii výskytu domácího a genderově podmíněného násilí v rámci zemí EU. Studie s názvem Násilí na ženách: průzkum napříč EU byla realizována na vzorku alespoň 1 400 žen v každé zemi EU pomocí standardizované metodologie. Studie mj. ukázala, že v České republice fyzické nebo sexuální násilí zažilo 32 % žen (průměr EU činí 33 %). Dle tohoto výzkumu zažilo v České republice nebezpečné pronásledování během svého života 9 % žen (průměr EU činí 18 %), sexuální zneužívání 12 % žen (průměr EU je 12 %) a znásilnění 5 % žen (průměr EU je 5 %).¹³

Na obdobnou výši výskytu těchto forem násilí poukazují i české výzkumy – dle výzkumu Akademie věd zažilo některou formu násilí ze strany partnera přibližně 38 % žen.¹⁴ Dle výzkumu nestátní neziskové organizace proFEM fyzické nebo sexuální násilí zažilo ze strany svého partnera 40 % žen.¹⁵ Zajímavá zjištění o dalších formách genderově podmíněného násilí přinesl výzkum výskytu sexuálního násilí v českém vysokoškolském prostředí, který poukázal na skutečnost, že téměř 75 % studentek a studentů zažilo projevy chování, které odpovídají definici sexuálního násilí. Na přímý dotaz, zda zažili sexuální obtěžování, ovšem odpovědělo kladně jen 3 % studujících.¹⁶ Tato skutečnost ukazuje na nízké společenské povědomí o tom, co je sexuální násilí. Obdobný problém identifikuje i řada zahraničních studií.¹⁷ Na vysokou míru výskytu obtěžujícího chování na vysokých školách poukázal i výzkum Sociologického ústavu Akademie věd ČR.¹⁸ Co se týče výzkumu výskytu sexuálního

---

¹¹ Blíže viz WHO: Global and regional estimates of violence against women: prevalence and health effects of intimate partner violence and non-partner sexual violence. 2014. Dostupné na: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/85239/1/9789241564625_eng.pdf

¹² Blíže viz Lucas S., Andersson T., Heimer G.: Violence and Health in Sweden - A population-based study of women's and men's experiences of violence and correlations to health. Uppsala University. 2014.

¹³ Blíže viz FRA: Violence Against Women: an EU-wide Survey. 2014. Dostupné na: http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf.

¹⁴ Akademie věd ČR. Mezinárodní výzkum násilí na ženách, 2003. Dostupné na: http://studie.soc.cas.cz/upl/texty/files/200_04-2%20opr%20zformatovany%20text%204%20pro%20tisk.pdf.

¹⁵ Blíže viz K. Kunc, a kol.: Ekonomické dopady domácího násilí v ČR. 2012. Dostupné na: http://www.profem.cz/shared/clanky/103/profem-studie2b-web_1.pdf.

¹⁶ Blíže viz Pavlík, P., Smetáčková, I.: Sexuální obtěžování na vysokých školách: Teoretické vymezení, metodologický přístup, výzkumné výsledky. 2011. Dostupné na: http://sreview.soc.cas.cz/uploads/99c2c21a9ec6ae04d0e8b2e8a462d588fb3bcab3_SmetackovaPavliksoccas2011-2.pdf

¹⁷ Blíže viz např. Kutálková, P., Kobová, L.: Sexuální násilí: Proč se nikdo neptá?. 2014. Dostupné na: <http://www.rozkosbezrizika.cz/ke-stazeni/soubory/publikace-sexualni-nasili-proc-se-nikdo-nepta/stahnout>.

¹⁸ Blíže viz Vohlídalová, M.: Sexuální obtěžování na vysoké škole. V ČR neexistující problém?. Gender, rovné příležitosti, výzkum. 10 (2):20-28. Dostupné na:

násilí na pracovišti, lze odkázat na výzkum Sociologického ústavu Akademie věd z roku 2005, který ukázal, že závažné formy sexuálního obtěžování na pracovišti zažívá 13 % žen a 4 % mužů.¹⁹

Zajímavá zjištění výskytu domácího a genderově podmíněného násilí ve vztazích dospívajících osob přinesl nedávný výzkum organizace proFem, dle kterého se 59 % mladistvých setkala s násilným chováním, a to nejčastěji v prostředí školy (46 %), v partnerském vztahu (32 %) a rodiny (32 %). Výzkum také ukázal, že naprostá většina z mladistvých (77 %), kteří se s násilným chováním setkali, na něj nikoho neupozornila.²⁰

V oblasti výzkumu domácího násilí na mužích se odborná literatura shoduje, že také muži jsou osobami ohroženými domácím násilím, a to ať již ze strany mužů či žen.²¹ U závažných forem domácího násilí jako jsou hrubé formy fyzického a sexuálního násilí či nebezpečného pronásledování můžeme identifikovat jednoznačnou genderovou asymetrii (ženy tvoří až 97 % obětí). Genderovou asymetrii lze také identifikovat v případech sexuálního násilí a rovněž platí, že většinu osob zavražděných partnerem tvoří ženy.²² Přestože výskyt domácího násilí na mužích je méně častý, je charakterizován některými okolnostmi, kvůli nimž je prevence domácího násilí na mužích a pomoci osobám jím ohroženým složitější. Jedná se zejména o skutečnost, že domácí násilí na mužích je méně viditelné, protože při něm většinou dochází k méně závažným fyzickým následkům. Roli také hraje to, že muži více než ženy popírají svoji roli osoby ohrožené domácím násilím, kde hrají důležitou roli genderové stereotypy.²³

Přestože v České republice existují výzkumy výskytu domácího a genderově podmíněného násilí, zpravidla prováděné vědeckými institucemi a nestátními neziskovými organizacemi, komplexnější poznání těchto forem násilí a jejich vývoje zůstává na celostátní úrovni u nás stále nedostatečné.²⁴ Za hlavní problém v této souvislosti lze označit skutečnost, že na rozdíl od jiných zemí v České republice není prováděn systematický a pravidelný sběr dat o výskytu domácího a genderově podmíněného násilí z úrovně státní správy. Současné výzkumy, až na některé výjimky (např. výzkum postojů romských žen k domácímu násilí²⁵), se také zpravidla nezabývají výskytem domácího a genderově podmíněného násilí

---

http://www.genderonline.cz/uploads/b9b2849ecf3a1c5fea8c893521899f7eca485452_sexualni-obtezovani-na-vs.pdf.

¹⁹ Blíže viz Sociologický ústav Akademie věd: Obtěžování žen a mužů a sexuální obtěžování v českém systému pracovních vztahů. 2005. Dostupné na: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/1699/obtezovani.pdf>.

²⁰ Blíže viz H. Maříková, M. Špačková: Násilí ve vztazích očima teenagerů/-ek. 2014.

²¹ Blíže viz Fakulta sociálních studií: Muži a domácí násilí, sborník z konference. 2011. Dostupné na: <http://www.nasilinamuzich.cz/wp-content/uploads/muzi.pdf>

²² Blíže viz Čírtková, L.: Muži jako oběti domácího násilí. Právo a rodina, č. 7/2010 či Stockl H., Devrines K., Rotstein A., Abrahams N., Campbell J., Watts Ch., Moreno C.G. The global prevalence of intimate partner homicide: a systematic review. Lancet 20th of June 2013.

²³ Blíže viz ibid.

²⁴ K problematice dostupnosti dat o výskytu domácího násilí viz blíže např. Martinková, M., Slavětínská, V., Vlach, J.: Vybrané problémy z oblasti domácího násilí v ČR. Institut pro kriminologii a sociální prevenci. 2014. Dostupné na: <http://www.ok.cz/iksp/docs/414.pdf>.

²⁵ Blíže viz Slovo 21: Výzkum o postavení romských žen v České republice. 2014. Dostupné na: http://www.slovo21.cz/images/dokumenty/DEF_VZKUM_O_POSTAVEN_ROMSKCH_EN_V_R_p_df_publikace9_2014.pdf.

u marginalizovaných skupin obyvatelstva či mezi osobami čelícími rizikům vícečetné diskriminace. Limity spočívající v nedostatečné poznatkové základně se následně promítají do efektivity příslušných opatření na celostátní úrovni. Z tohoto důvodu Akční plán reaguje také na nedostatek dostupných studií a analýz (blíže viz kapitola 6 oblast 6).

2.2 Dopady domácího a genderově podmíněného násilí na celospolečenské úrovni

Jak již bylo uvedeno, domácí a genderově podmíněné násilí s sebou nese závažné negativní dopady na individuální i celospolečenské úrovni. Výzkumy poukazují na významné negativní ekonomické dopady, včetně dopadů na trh práce.

Dle studie z roku 2006 přichází Švédsko každoročně o přibližně 100 mil. USD (tedy více než 2 mld. Kč) v důsledku snížení produktivity práce způsobené domácím násilím.²⁶ Ještě závažnější negativní ekonomické dopady odhadují španělská²⁷ a francouzská²⁸ studie z roku 2010, které ztrátu v důsledku negativních dopadů domácího násilí na trh práce odhadují na 990 mil. USD (tedy téměř 20 mld. Kč), resp. 1 500 mil. USD (přes 30 mld. Kč).

V České republice byla sonda výzkumu ekonomických dopadů domácího násilí provedena v roce 2012 nestátní neziskovou organizací proFEM. Studie této organizace ukázala, že náklady na řešení domácího násilí stojí státní rozpočet České republiky každý rok více než 1,3 mld. Kč, přičemž jde spíše o konzervativní odhad, neboť do výpočtu nebyly zahrnuty nepřímé náklady související s domácím násilím. Negativní ekonomické dopady byly zkoumány v těchto oblastech: činnost policie, státních zastupitelství, soudů, přestupkové řízení, sociální služby, podpora v nezaměstnanosti, zdravotnictví, invalidní důchody a nemocenské pojištění.²⁹

Výsledky zahraničních výzkumů také ukazují na závažné zdravotní dopady domácího a genderově podmíněného násilí, a to na všechny typy osob ohrožených těmito formami násilí (včetně dětí vyrůstajících v rodinách s výskytem domácího nebo genderově podmíněného násilí).³⁰ Výzkumy dokládají souvislost mezi

---

²⁶ Blíže viz Envall, E., Eriksson, A.: Costs of violence against women. 2006. Dostupné na: http://www.gender-budgets.org/index.php?option=com_joomdoc&task=document.download&path=resources/by-theme-issue/sectoral-application-of-grb/costs-of-violence-against-women&Itemid=822.

²⁷ Blíže viz Villagómez, E.: The Economic and Social Costs of Domestic Violence Against Women in Andalusia. 2010. Dostupné na: http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/documents/ece/ces/ge.30/2010/8_e.pdf.

²⁸ Blíže viz Nectoux, M.: An Economic Evaluation of Intimate Partner Violence in France. 2010.

²⁹ Blíže viz Blíže viz K. Kunc, a kol.: Ekonomické dopady domácího násilí v ČR. 2012. Dostupné na: http://www.profem.cz/shared/clanky/103/profem-studie2b-web_1.pdf.

³⁰ Blíže viz např. Perry, B.D. The neurodevelopmental impact of violence in childhood. In Textbook of Child and Adolescent Forensic Psychiatry, (Eds., D. Schetky and E.P. Benedek) American Psychiatric Press, Inc., Washington, D.C. 2002.

Bogat, G. A., et al. (2006) Trauma symptoms among infants exposed to intimate partner Violence. Child Abuse & Neglect.

Evans, S. E., Davies, C. & DiLillo, D. (2008) Exposure to domestic Violence: A meta-analysis of child and adolescent outcomes, Aggression and Violent Behavior.

Gilbert, R. Widom, C. S., Browne, K., Fergusson, D., Webb, E. & Jansson, S. (2009) : Burden and Consequences of child maltreatment in high-income countries. Lancet.

zkušeností s domácím násilím v dětství a rizikem rozvoje psychických poruch a somatických onemocnění v dospělosti. Americká studie na vzorku 17 000 osob například dokazuje souvislost mezi svědectvím násilí v dětství a vyšším rizikem rozvoje kardiovaskulárních chorob v dospělosti. Stejná studie také ukazuje, že pokud dítě vyrůstá v rodině, kde se vyskytuje násilí, je tento fakt nejsilnějším rizikovým faktorem dřívějšího úmrtí, než je běžné.³¹ Z již zmíněné studie FRA dále vyplývá, že 42 % žen, které byly ohroženy domácím násilím, uvedlo, že násilí ze strany partnera byly vystaveny i během těhotenství. Tato studie také potvrzuje, že pokud byla žena vystavena sexuálnímu násilí v dětství, roste riziko, že tomuto násilí bude vystavena také v dospělosti. Negativní dopady domácího a genderově podmíněného násilí se výrazným způsobem projevují v oblasti zdravotnictví, a to jak na individuální úrovni (zvýšením zdravotních rizik), tak na celospolečenské úrovni (zvýšenými náklady v oblasti zdravotnictví). Z tohoto důvodu mezinárodní doporučení směřují mj. k posílení role zdravotnického personálu při prevenci a řešení případů domácího a genderově podmíněného násilí.³²

3. Postup tvorby Akčního plánu

Příprava Akčního plánu byla zahájena v prosinci 2013, kdy byla v rámci Výboru ustavena pracovní skupina pro přípravu Akčního plánu (dále jako „Pracovní skupina“). První jednání Pracovní skupiny se uskutečnilo dne 4. prosince 2013, následná jednání probíhala do září 2014. Celkem v tomto období proběhlo 8 jednání Pracovní skupiny, na kterých byly identifikovány přetrvávající problémy v jednotlivých strategických oblastech Akčního plánu a formulovány návrhy opatření zaměřených na řešení těchto problémů. Na některá z těchto jednání byli rovněž přizváni externí odborníci a odbornice (působící zejména v oblasti intervencí pro násilné osoby). Pracovní skupina také průběžně informovala Výbor o stavu příprav na jeho jednáních.

Pracovní verze Akčního plánu byla předložena Výboru na jeho jednání dne 25. září 2014. Na tomto jednání Výbor k Akčnímu plánu uplatnil několik dílčích připomínek, které byly do Akčního plánu zapracovány, případně bylo odůvodněno jejich nezapracování. Finální verze Akčního plánu byla Výborem schválena na jeho jednání dne 11. prosince 2014.

Do přípravy Akčního plánu byli zahrnuti především odborníci a odbornice na problematiku domácího a genderově podmíněného násilí z řad nestátních neziskových organizací působících v této oblasti, státní správy, justice a zástupci a zástupkyně intervenčních center a dalších relevantních poskytovatelů sociálních služeb.

Kirkengen, A.L. (2001). *Inscribed bodies. Health impact of childhood sexual abuse.* Kluwer Academic Publishers.

Shonkoff et al, (2012) – *The lifelong effects of Early Childhood Adversity and Toxic Stress,* Pediatrics, 129.

³¹ Felitti V.J., Anda R.F. (2010). *The relationship of adverse childhood experiences to adult medical disease, psychiatric conditions, and sexual behavior: implications for healthcare. I:* Lanius RA, Vermetten E, Pain C (eds.) *The impact of early life trauma on health and disease: the hidden epidemic.* Cambridge University Press..

³² Blíže viz FRA: *Violence Against Women: an EU-wide Survey.* 2014. Dostupné na: http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf.

Členky a členové Výboru (stav k 11. prosinci 2014):

Bednářová Zdena Zuzana, Acorus	Laurenčíková Klára, Karlova Univerzita
Čechová Jitka, Persefona	Marvanová Vargová Branislava, nezávislá odbornice
Čuhelová Kateřina, Krajský soud v Brně	Millerová Eva, MZd
Gabrielová Adriena, proFem	Pečivová Barbora, MSp
Gjuričová Jitka, MV	Poláková Jitka, proFem
Heřmánková Radka, MŠMT	Potměšil Jan, nezávislý odborník
Holušová Barbora, IC Praha	Prokopová Zdeňka, ROSA
Hovorka Daniel, MPSV	Spoustová Ivana, advokátka
Jonitová Bronislava, MO	Vitoušová Petra, Bílý kruh bezpečí
Kosařová Jana, Život 90	Vojtíšková Martina, Asociace pracovníků v intervenčních centrech
Krpálková Jindřiška, nezávislá odbornice	Vrbický Jan, MPSV

Další spolupracující osoby:

Bělohávková Kateřina, MV	Mosleh Jolana, Policejní prezídium
Hurychová Eva, nezávislá odbornice	Skoumalová Alena, Krajské ředitelství Policie ČR v Brně
Jakobsen Barbora, ATV	Studzinská Veronika, MV

4. Revize stávajících opatření

Předchozí Akční plán 2011-2014 představoval vůbec první ucelený strategický dokument na úrovni vlády České republiky specificky zaměřený na oblast prevence domácího násilí a pomoci jeho obětem. Práce na Akčním plánu 2011-2014 byly započaty již v úvodu roku 2010 a jeho schválení usnesením vlády ČR ze dne 14. dubna 2011 č. 262 znamenalo přelomový okamžik v oblasti koordinace vnitrostátní politiky prevence domácího násilí.

Vyhodnocení realizace Akčního plánu 2011-2014 probíhalo prostřednictvím Výboru a každoročně přijímaného dokumentu s názvem Souhrnná zpráva o plnění Akčního plánu 2011-2014 (dále jako „Souhrnné zprávy“). Souhrnné zprávy obsahují rovněž doporučení Výboru pro efektivnější naplňování Akčního plánu 2011-2014, která se stala základem pro formulaci některých úkolů uvedených v tomto Akčním plánu.

Již v počátcích implementace Akčního plánu 2011-2014 se ukázalo, že důsledné naplnění některých opatření bude ze strany některých resortů problematické. A to buď z důvodu přílišné obecnosti daného opatření či nízké vůle resortů opatření naplnit.

Obecně lze plnění Akčního plánu 2011-2014 zhodnotit pozitivně v tom smyslu, že došlo k naplnění některých důležitých úkolů (zejm. v oblasti vzdělávání pomáhajících profesí, rozšiřování specializace na domácí násilí či podpoře interdisciplinární spolupráce), zároveň však ze Souhrnných zpráv vyplývá nedostatečné plnění úkolů v oblasti zajištění dostupnosti a kvality sociálních služeb určených osobám ohroženým domácím násilím, zajištění aktivit v oblasti primární

prevence v rámci vzdělávacího systému, podpory práce s násilnou osobou či podpory sběru dat a výzkumu v oblasti domácího násilí.

Na základě zkušeností s plněním Akčního plánu 2011-2014 byly úkoly obsažené v tomto Akčním plánu formulovány co nejkonkrétněji tak, aby poskytly resortům jasnou představu o očekávaném plnění. Při navrhování jednotlivých úkolů bylo usilováno o uplatňování metody SMART tak, aby předpokládaná opatření byla dostatečně konkrétní, měřitelná, dosažitelná, odpovídající a časově ohraničená.³³

Formulace konkrétních přetrvávajících problémů, a to i ve vztahu k opatřením uvedeným v Akčním plánu 2011-2014, jsou uvedeny v kapitole 6.

5. Implementace Akčního plánu

Akční plán bude implementován prostřednictvím aktivit jednotlivých resortů v návaznosti na úkoly v něm stanovené. Koordinační roli plnění Akčního plánu bude vykonávat člen vlády ČR, do jehož působnosti patří rovnost žen a mužů (ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu) ve spolupráci s ministrem vnitra.

Monitorování plnění a evaluace Akčního plánu bude probíhat v rámci činnosti Výboru a Rady. Předpokládá se, že jednotlivé resorty budou prostřednictvím svých zástupců a zástupkyň ve Výboru pravidelně informovat o průběžném plnění Akčního plánu a případně konzultovat své kroky za účelem naplnění jednotlivých úkolů. Výbor tak kromě monitorovací role bude plnit také roli asistenční.

Vyhodnocování plnění Akčního plánu v jednotlivých letech bude nadále probíhat prostřednictvím Souhrnných zpráv dle níže uvedeného harmonogramu. Odpovědnost za přípravu Souhrnných zpráv ponese člen vlády ČR, do jehož působnosti patří rovnost žen a mužů (ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu) ve spolupráci s ministrem vnitra. Pro účely sběru podkladů pro přípravu Souhrnné zprávy ze strany jednotlivých resortů bude Výborem připravena osnova obsahující přehled požadovaných informací v návaznosti na indikátory příslušných úkolů Akčního plánu. Součástí přípravy Souhrnných zpráv budou také návrhy na aktualizaci či případná doplnění úkolů stanovených Akčním plánem tak, aby bylo možné průběžně reagovat na vyvstalé problémy v oblasti prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí.

Harmonogram přípravy Souhrnných zpráv:

Termín	Činnost	Gestor
průběžně	informování zástupců resortů ve Výboru o plnění Akčního plánu	členky a členové vlády ČR
leden roku $n+1$	vyžádání si podkladů od jednotlivých resortů o plnění Akčního plánu v roce n , gestor: člen vlády, do jehož působnosti patří rovnost žen a mužů	člen vlády ČR, do jehož působnosti patří rovnost žen a mužů
únor/březen	zpracování Souhrnné zprávy za rok n	člen vlády ČR,

³³ Metoda SMAR je pomůcka využívána v projektovém řízení a tvorbě strategií ve fázi stanovení cílů, jejímž smyslem je stanovit konkrétní, měřitelní, dosažitelné, odpovídající a časově ohraničené cíle.

roku $n+1$		do jehož působnosti patří rovnost žen a mužů, ministr vnitra
březen roku $n+1$	projednání Souhrnné zprávy za rok n ve Výboru	člen vlády ČR, do jehož působnosti patří rovnost žen a mužů
duben/květen roku $n+1$	projednání Souhrnné zprávy za rok n v Radě	člen vlády ČR, do jehož působnosti patří rovnost žen a mužů
červen roku $n+1$	předložení Souhrnné zprávy za rok n vládě ČR	člen vlády ČR, do jehož působnosti patří rovnost žen a mužů, ve spolupráci s ministrem vnitra

Finanční zajištění plnění jednotlivých úkolů Akčního plánu by mělo být zabezpečeno v rámci běžného rozpočtu příslušných resortů, případně rovněž za využití příštího finančního období kohezní politiky EU.

6. Úkolová část

Oblast č. 1: Podpora osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím

Identifikované problémy:

- Nízká dostupnost sociálních služeb (včetně utajených azylových domů) pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím a jejich nerovnoměrná regionální dostupnost.³⁴
- Nemožnost zjistit přesný počet specializovaných služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím a výši finančních prostředků, která je těmto subjektům poskytována.
- Neexistence závazných druhových standardů pro práci s domácím násilím.
- Neexistence celostátní specializované bezplatné non-stop telefonní linky pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím.³⁵
- Není zavedena možnost využívat speciální zařízení pro dosažení okamžité pomoci pro osoby zvláště ohrožené.
- Osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím není poskytována adekvátní bezplatná právní pomoc.
- Chybí pobytová sociální služba pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí s delší možností bydlení (cca 3 roky) a specializované terapeutické a sociálně-právní služby pro osoby dlouhodobě týrané.³⁶
- Nadále dochází k sekundární viktimizaci ze strany pracovníků a pracovníc některých profesí.
- Osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím i pomáhajícím profesím není zajištěna ochrana před kyberšikanou ze strany násilných osob.
- Pomoc osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím ve zdravotnických zařízeních není systémově řešena. Není zajištěna dostupnost specializovaných terapeutických služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím.

Úkoly v oblasti podpora osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím:

	Úkol	Indikátor	Gestor, termín
1.	Zakotvit druhové standardy	Závazné zakotvení	MPSV

---

³⁴ Nedochozí k naplnění doporučení minimální dostupnosti těchto služeb dle standardů Rady Evropy. Jedná se zejména o standardy vyjádřené v důvodové zprávě Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí: jedno rodinné místo ve specializovaném zařízení pro oběti domácího násilí na 10 000 obyvatel, jedno centrum pro oběti sexuálního násilí na 200 000 obyvatel.

³⁵ Od 1. ledna 2015 došlo ke zřízení bezplatné telefonní linky DONA ze strany Bílého kruhu bezpečí v rámci projektu financovaného z Norských fondů.

³⁶ Dle informací MPSV budou osoby ohrožené domácím násilím cílovou skupinou připravovaného zákona o sociálním (dostupném) bydlení.

	pro práci v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí pro poskytovatele sociálních služeb, kteří poskytují služby příslušným cílovým skupinám.	druhových standardů pro práci v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí (např. v příloze vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách).	31.12.2016
2.	Transformací a integrací současných telefonních linek provozovaných nestátními neziskovými organizacemi zajistit zahájení provozu celostátní bezplatné telefonní linky s nepřetržitým provozem pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím.	Existence telefonní linky. Počty linek, jejichž integrací bezplatná telefonní linka vznikla. Počty hovorů v jednotlivých letech.	MPSV, MV 31.12.2016 a průběžně v následujících letech
3.	Zajistit regionální dostupnost specializovaných utajených azylových domů pro oběti domácího násilí (mj. v návaznosti na činnost intervenčních center) tak, aby v každém kraji byl k dispozici alespoň jeden utajený azylový dům s počtem míst zohledňujícím počet obyvatel daného kraje a s kapacitou poskytnout ubytování i větším rodinným skupinám.	Počet utajených azylových domů v jednotlivých krajích. Počet míst v těchto utajených azylových domech.	MPSV ve spolupráci s kraji 31.12.2018
4.	Zajistit regionální dostupnost krizové pobytové služby pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím tak, aby v každém kraji byl k dispozici dostatečný počet krizových lůžek zohledňující počet obyvatel daného kraje.	Počet krizových lůžek v jednotlivých krajích. Počet vyhrazených krizových lůžek pro seniory a seniorky v jednotlivých krajích	MPSV ve spolupráci s kraji 31.12.2017 a průběžně v následujících letech
5.	Prostřednictvím zákona o státem zajištěné právní pomoci zajistit poskytování bezplatné právní pomoci osobám, které v důsledku své materiální potřeby nemohou využívat právní služby k uplatnění a ochraně svých práv.	Předložení věcného záměru zákona vládě ČR a následně předložení návrhu zákona vládě ČR.	MSp 31.12.2015 (věcný záměr) 31.12.2016 (návrh zákona)
6.	Zajistit, aby v rámci implementace Koncepce sociálního bydlení v České republice a přípravy zákona o sociálním bydlení byly	Zahrnutí osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím mezi osoby v bytové nouzi, které	MPSV ve spolupráci s MMR a ÚVČR

	důsledně zohledňovány specifické potřeby a situace osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím.	budou mít nárok na pomoc státu při řešení jejich bytové nouze v Koncepti sociálního bydlení v České republice a podle zákona o sociálním bydlení Počet takto podpořených nájemních bytů a domů.	31.12.2015 a průběžně v následujících letech
7.	Zajistit využitelnost formuláře pro hlášení závadového obsahu a aktivit v síti internetu i pro případy nebezpečného pronásledování a pro případy pomoci při odstranění obsahu internetových stránek, který vytvářejí násilné osoby s cílem pronásledování či poškozování dobrého jména osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím nebo pomáhajících profesí.	Rozšíření současné služby provozované na internetových stránkách MV. ³⁷	MV 31.12.2015
8.	Zajistit dostupnost okamžité pomoci pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím ve zvlášť rizikových případech s využitím nových technologií, mj. ve spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi.	Zahájení provozu nových technologií pro přivolání okamžité pomoci. Každoročně poskytované statistické informace o rozsahu využívání.	MV 31.12.2016 a průběžně v následujících letech
9.	Zpracovat koncepci pomoci osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím v rámci resortu zdravotnictví, včetně zajištění dostupnosti odborných a specializovaných zdravotnických služeb pro osoby ohrožené těmito formami násilí.	Zpracovaná koncepce, počet specializovaných zdravotnických služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím.	MZd 31.12.2017
10.	Zajistit dostupnost specializovaných terapeutických služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím, včetně dětí, a zakotvit možnosti proplácet tyto služby ze strany zdravotních pojišťoven.	Počet specializovaných terapeutických služeb v jednotlivých krajích. Způsob zakotvení možnosti proplácet tyto služby ze strany zdravotních pojišťoven.	MZd 31.12.2017 a průběžně v následujících letech
11.	Prostřednictvím dotačních titulů zajistit pravidelné, včasné a předvídatelné financování pro nestátní neziskové organizace poskytující pomoc	Počet a popis dotačních titulů v oblasti pomoci osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím. Počet podpořených	MPSV, MV 31.12.2015 a průběžně v následujících

³⁷ Formulář pro hlášení závadového obsahu a aktivit v síti internet je k dispozici na: <http://aplikace.policie.cz/hotline/>.

osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím.	organizací a rozsah finanční alokace.	letech
--	---------------------------------------	--------

Oblast č. 2: Děti ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím

Identifikované problémy:

- Nízká dostupnost specializovaných služeb poskytujících kvalifikovanou pomoc dětem traumatizovaným domácím a genderově podmíněným násilím.
- Nedostatečné zajištění asistovaného styku násilného rodiče s dětmi v případech domácího násilí. Absence minimálních standardů pro realizaci asistovaného styku.
- Není dostatečně podporována práce na rozvoji rodičovských kompetencí v případech asistovaného styku s dětmi jako osobami ohroženými (v rolích svědků/svědkyň) domácím a genderově podmíněným násilím.
- Dle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky stále není dítě žijící v rodině s výskytem domácího násilí ex lege považováno za osobu ohroženou domácím násilím.
- Při realizaci opatření v oblasti naplňování práv dětí není dostatečná pozornost věnována jejich ochraně před domácím a genderově podmíněným násilím.
- Přetrvává nízké povědomí o problematice genderově podmíněného násilí na dětech v prostředí sportu a tělovýchovy.
- Nízké kapacity a nedostatečné metodické vedení pedagogických pracovníků a pracovníků k rozpoznání a řešení případů domácího a genderově podmíněného násilí na dětech.

Úkoly v oblasti Děti ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím:

	Úkol	Indikátor	Gestor, termín
12.	Zajistit dostatečné financování a dostupnost služeb odborné terapeutické pomoci pro děti žijící v rodinách s výskytem domácího násilí a pro děti ohrožené dalšími formami genderově podmíněného násilí (např. zneužívání) tak, aby byla dostupná v každém kraji.	Počet služeb poskytujících odbornou terapeutickou pomoc dětem v roli osob ohrožených domácím násilím v krajích v jednotlivých letech.	MPSV, MZD 31.12.2016 a průběžně v následujících letech
13.	Vytvořit standardy pro asistované styky násilných rodičů a dětí vyrůstajících v rodinách s výskytem domácího násilí tak, aby tyto standardy zohledňovaly především zájem dítěte a jeho bezpečnost. Zakotvit povinnost jejich využívání.	Vytvoření standardů a popis způsobu jejich využívání.	MPSV 31.12.2015 a průběžně v následujících letech
14.	V rámci implementace Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí 2012 – 2015 a návazných koncepčních dokumentů zajistit realizaci opatření vedoucích k ochraně dětí před domácím a genderově podmíněným násilím.	Počet a popis realizovaných opatření v jednotlivých letech.	MPSV 31.12.2015 a průběžně v následujících letech

15.	Podpořit v rámci státní podpory sportu realizaci osvětových kampaní zaměřených na prevenci sexuálního obtěžování, šikany a dalších forem genderově podmíněného násilí ve sportu u mládeže.	Počet podpořených projektů.	MŠMT
			31.12.2015 a průběžně v následujících letech
16.	Zpracovat samostatnou přílohu Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, která bude specificky zaměřena na oblast domácího a genderově podmíněného násilí.	Existence samostatné přílohy metodického doporučení.	MŠMT
			31.12.2015
17.	Finančně podpořit zavádění programů pro rodiče, kteří se dopouštějí domácího násilí a kteří zažili domácí a genderově podmíněné násilí, zaměřených na rozvoj rodičovských kompetencí.	Počet podpořených programů v jednotlivých letech.	MPSV
			31.12.2016 a průběžně v následujících letech
18.	Zpracování metodiky k aplikaci výchovných opatření podle §13 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.	Zpracovaná metodika.	MPSV
			31.12.2016

Oblast č. 3: Práce s násilnými osobami

Identifikované problémy:

- Nízká regionální dostupnost služeb zaměřených na terapeutické intervence pro násilné osoby.
- Neexistence minimálních standardů upravujících základní požadavky na terapeutické intervence pro násilné osoby.
- Přetrvávající nízké povědomí o dostupnosti terapeutických intervencí pro násilnou osobu (jak u násilných osob, tak u orgánů oprávněných účast v těchto intervencích doporučit/nařídit).

Úkoly v oblasti práce s násilnými osobami:

	Úkol	Indikátor	Gestor, termín
19.	Zajistit celorepublikovou dostupnost terapeutických intervencí pro násilné osoby tak, aby v každém kraji byla k dispozici alespoň jedna specializovaná organizace (např. zřizovatelů/poskytovatelů služby intervenčních center) poskytující terapeutické intervence pro násilné osoby	Počet podpořených organizací poskytujících terapeutické intervence pro násilné osoby v jednotlivých krajích.	MPSV ve spolupráci s MV
			31.12.2017 a průběžně v následujících letech

	s rozsahem nabídky těchto programů zohledňující počet obyvatel daného kraje.		
20.	Vést aktualizovaný seznam organizací poskytujících terapeutické intervence pro násilné osoby a zveřejňovat tento seznam na internetových stránkách příslušných resortů.	Odkaz na seznam těchto organizací.	MPSV, MV, MSp 31.12.2015 a průběžně v následujících letech
21.	Zajistit závaznost dodržování standardů práce s násilnou osobou ze strany organizací poskytujících terapeutické intervence pro násilné osoby.	Zakotvení druhových standardů v příslušných obecně závazných právních předpisech.	MPSV 31.12.2017 a průběžně v následujících letech

Oblast č. 4: Vzdělávání a interdisciplinární spolupráce

Identifikované problémy:

- Absence systematického a intenzivního vzdělávání v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí pro profese, které přicházejí do styku s osobami ohroženými.
- Nízké povědomí pracovníků a pracovníc orgánů sociálně právní ochrany dětí (dále jako „OSPOD“) o možnosti nařídit asistované styky v případech domácího násilí.
- Specializace soudních a policejních orgánů na případy domácího a genderově podmíněného násilí není dostatečně podporována. Při realizaci institutu vykazání často policejní orgány nevyužívají efektivní diagnostické metody.
- Chybí komplexní informace o stavu interdisciplinární spolupráce v jednotlivých krajích, včetně příkladů dobré praxe.
- Nedostatečné vzdělávání o domácím a genderově podmíněným násilím na základních a středních školách, a to včetně nedostatečného vzdělávání pedagogických pracovníků a pracovníc.

Úkoly v oblasti interdisciplinární spolupráce:

	Úkol	Indikátor	Gestor, termín
22.	Ustavit meziresortní pracovní skupinu pro oblast domácího a genderově podmíněného násilí složenou rovněž z členek a členů Výboru a organizací působících v oblasti potírání domácího a genderově podmíněného násilí. Na základě činnosti pracovní skupiny začlenit vzdělávání v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí do platných koncepcí MŠMT.	Vznik pracovní skupiny. Počet jejích setkání. Způsobem začlenění vzdělávání v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí do platných koncepcí MŠMT.	MŠMT ve spolupráci s MPSV, MZd, MSp, MV 31.12.2015 a průběžně v následujících letech

23.	Zajistit pravidelné školení pracovníků a pracovníc OSPOD v povinnosti zajistit prostřednictvím odborných pracovišť asistovaný styk násilného rodiče s dětmi v případech domácího násilí.	Počet proškolených pracovníků a pracovníc.	MPSV
			31.12.2015 a průběžně v následujících letech
24.	Ve spolupráci s organizacemi působícími v oblasti prevence domácího násilí provést revizi metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních tak, aby zohledňovalo i situace, kdy je dítě v pozici dítěte žijícího v rodině s výskytem domácího a genderově podmíněného násilí.	Revize příslušného metodického doporučení.	MŠMT
			31.12.2015
25.	Zajistit průběžné školení pracovníků a pracovníc relevantních institucí a organizací: Policie ČR, justice, školství, sociální práce (včetně OSPOD a sociálních kurátorů a kurátorek) v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí.	Počet uspořádaných školení a počet jejich účastníků a účastnic.	MV, MSp, MŠMT, MPSV
			31.12.2015 a průběžně v následujících letech
26.	Ve spolupráci s Výborem zpracovat metodický dokument pro rozvoj školení zdravotnického personálu specificky v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí a zajistit pravidelné školení v návaznosti na metodický dokument.	Metodický dokument, počet uspořádaných školení v jednotlivých letech a počet proškolených pracovníků a pracovníc.	MZd
			31.12.2017 a průběžně v následujících letech
27.	Zpracovat analýzu současného stavu činnosti interdisciplinárních týmů a interdisciplinární spolupráce v jednotlivých krajích s identifikací stávajících problémů a příkladů dobré praxe a formulací případných doporučení.	Zpracovaná analýza.	MPSV ve spolupráci s MV, MSp
			31.12.2016
28.	Zajistit rozšíření interdisciplinární spolupráce i o oblast znásilnění a sexuálního násilí.	Počet existujících interdisciplinárních týmů zabývajících se rovněž znásilněním a sexuálním násilím v jednotlivých krajích.	MPSV
			31.12.2016
29.	V souladu s doporučeními iniciativy „Specialista DnM“, jejímž garantem je Asociace	Počet specializovaných policistů a policistek na případy domácího	MV

	pracovníků intervenčních center, podporovat specializaci Policie ČR na případy domácího a genderově podmíněného násilí.	a genderově podmíněné násilí na úrovni jednotlivých organizačních článků policie.	31.12.2015 a průběžně v následujících letech
30.	Zpracovat komparativní analýzu specializace soudců a soudkyň na případy domácího a genderově podmíněného násilí v rámci trestního řízení v zahraničí. Zvážit případné zavedení specializace na úrovni krajských soudů v rámci trestního řízení.“	Zpracování komparativní analýzy. Informace o vyhodnocení možnosti specializace na úrovni krajských soudů v rámci trestního řízení.	MSP 31.12.2016
31.	Zpracovat analýzu vhodnosti využívání diagnostické metody SARA (<i>Spousal Assault Risk Assessment</i>) a zvážit její revizi či doplnění anebo nahrazení jinou diagnostickou metodou.	Výstupy z provedené analýzy a jejich promítnutí do praxe.	MV 31.12.2015
32.	Prostřednictvím intenzivního vzdělávání a metodického vedení zajistit ochranu osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím před druhotnou viktimizací ze strany profesí, které přichází do styku s těmito osobami.	Počet školení pro OSPOD. Novelizace příslušných metodických dokumentů pro OSPOD.	MPSV 31.12.2015 a průběžně v následujících letech
33.	Ve spolupráci s Českou školskou inspekcí provést šetření způsobu a rozsahu vzdělávání o domácím a genderově podmíněném násilí na základních a středních školách a zajistit odbornou podporu při rozvoji tohoto vzdělávání.	Výstupy šetření. Každoročně poskytované informace o způsobu a rozsahu zajištění odborné pomoci základním a středním školám.	MŠMT 31.12.2015 a průběžně v následujících letech

Oblast č. 5: Společnost a domácí a genderově podmíněné násilí

Identifikované problémy:

- Primární prevenci a kampaním proti domácímu a genderově podmíněnému násilí není ze strany příslušných orgánů státní správy věnována dostatečná pozornost.
- Nízké povědomí společnosti o tom, na které instituce je možné v případě domácího a genderově podmíněného násilí možné se obrátit, a jak se proti těmto formám násilí bránit.
- Přetrvávající vysoká míra tolerance k domácímu a genderově podmíněnému násilí a vysoká míra výskytu genderových stereotypů.
- Ve vzdělávacím systému chybí podpora primární prevence u žáků a žákyň a vzdělávání k rovnosti žen a mužů.
- Na úrovni krajských koordinátorů a koordinátorek a metodiků a metodiček prevence v rámci vzdělávacího systému panuje nízké povědomí o problematice a genderově podmíněného násilí.

Úkoly v oblasti společnost a domácí a genderově podmíněné násilí:

	Úkol	Indikátor	Gestor, termín
34.	Realizovat vládní informační kampaň o problematice domácího a genderově podmíněného násilí a jejich důsledcích. Kampaň by měla být složena z televizních spotů, internetových stránek a doprovodných propagačních materiálů.	Počet odvysílaných TV spotů, existence a návštěvnost internetových stránek kampaně. Počet distribuovaných propagačních materiálů.	ÚV 31.12.2015
35.	U příležitosti 16 dní aktivismu proti násilí páchanému na ženách realizovat mediální výstupy, odborné konference (v návaznosti na následující úkoly) a doprovodný program s cílem zvýšit povědomí o domácím a genderově podmíněném násilím.	Počet uspořádaných akcí a počet zúčastněných osob.	ÚV ve spolupráci s MPSV, MŠMT, MV 31.12.2015 a průběžně v následujících letech
36.	Uspořádat konferenci pro pracovníky a pracovníce OSPOD o problematice domácího a genderově podmíněného násilí.	Proběhlá konference a počet zúčastněných osob.	MPSV 31.12.2015
37.	Uspořádat konferenci k problematice znásilnění.	Proběhlá konference a počet zúčastněných osob.	ÚV 31.12.2015
38.	Uspořádat konferenci o problematice kyberšikany v souvislosti s ochranou osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím a pomáhajících profesí a úředních osob participujících na řešení těchto forem násilí. Zajistit vydání sborníku příspěvků.	Proběhlá konference a počet zúčastněných osob. Počet vydaných a distribuovaných sborníků.	MV ve spolupráci s ÚV 31.12.2015
39.	Uspořádat konferenci o úpravě péče o dítě v různých variantách, včetně střídavé péče, v souvislosti s domácím a genderově podmíněným násilím ve světle českého práva, judikatury ESLP, jakož i komparativního srovnání (např. Německo, Rakousko, Francie, Španělsko, Velká Británie či USA). Zajistit vydání sborníku příspěvků.	Proběhlá konference a počet zúčastněných osob. Počet vydaných a distribuovaných sborníků.	MPSV ve spolupráci s ÚV 31.12.2016
40.	Uspořádat konferenci o domácím a genderově podmíněném násilím pro krajské školské koordinátory	Proběhlá konference a počet zúčastněných osob. Počet vydaných a distribuovaných	MŠMT ve spolupráci s ÚV

	a koordinátorky prevence a školní metodiky a metodičky prevence. Zajistit vydání sborníku příspěvků.	sborníků.	31.12.2016
41.	V rámci aktualizace státní kulturní politiky na léta 2015 – 2020 stanovit jako jednu z priorit potírání genderových stereotypů ve společnosti.	Způsob zohlednění priority potírání genderových stereotypů ve společnosti ve státní kulturní politice na léta 2015 – 2020 a popis opatření realizovaných v jednotlivých letech.	MK 31.12.2015 a průběžně v následujících letech
42.	V dotační politice v oblasti kultury zohledňovat hledisko rovnosti žen a mužů a potírání genderových stereotypů jako horizontální princip.	Popis způsobu uplatňování hlediska rovnosti žen a mužů a potírání genderových stereotypů jako horizontálního principu v rámci jednotlivých dotačních programů MK.	MK 31.12.2017 a průběžně v následujících letech
43.	Uspořádat konferenci o terapeutických intervencích pro násilné osoby v případech domácího a genderově podmíněného násilí a o různých podobách domácího a genderově podmíněného násilí v rodinách a možnostech jeho řešení.	Proběhlá konferenci a počet zúčastněných osob	MPSV ve spolupráci s ÚV 31.12.2016
44.	Ve spolupráci s Výborem zajistit vznik a zveřejnění přílohy Metodického doporučení k prevenci pro učitele a učitelky středních a základních škol v oblasti rozeznání a řešení případů domácího násilí a partnerského násilí ve vztazích dětí a studujících.	Vznik metodického doporučení. Způsob jeho zveřejnění.	MŠMT 31.12.2015
45.	Formou konferencí, seminářů a školení průběžně podporovat další vzdělávání výchovných poradců a školních metodiků prevence v oblasti prevence domácího a partnerského násilí.	Počet konferencí, seminářů a školení v oblasti prevence domácího a partnerského násilí v jednotlivých letech.	MŠMT 2015 a průběžně v následujících letech
46.	Při pravidelné revizi Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v rámci vzdělávacího oboru „Výchova k občanství“ v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání zařadit jako samostatnou oblast „Rovnost žen a mužů“, jejíž součástí bude i potírání genderových stereotypů a téma domácího a genderově	Upravený rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.	MŠMT 31.12.2015

	podmíněného násilí.		
47.	Při pravidelné revizi Rámcových vzdělávacích programů pro střední odborné školy a gymnázia zařadit jako samostatné téma rovnost žen a mužů a prevenci domácího a genderově podmíněného násilí.	Upravené rámcové vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání a gymnázia.	MŠMT 31.12.2015
48.	Zvážit předložení projektu v rámci Operačního programu zaměstnanost (případně jiného operačního programu), který by vedl k vytvoření a distribuci letáků pro veřejnost o právech a povinnostech v rámci trestního řízení v souvislosti s případy domácího a genderově podmíněného násilí. Na přípravě letáků spolupracovat s Výborem.	Popis kroků vedoucích k předložení a realizaci projektu. Počet a forma distribuovaných letáků.	MSp 31.12.2017
49.	Zpracování, výtisk a distribuce informačních letáků pro veřejnost o domácím a genderově podmíněném násilí v lékařských praxích. Zpracování, výtisk a distribuce informačních letáků pro veřejnost o domácím a genderově podmíněném násilí v institucích poskytovatelů sociálních služeb dle doporučení Výboru.	Počet distribuovaných letáků v lékařských praxích a v institucích poskytovatelů sociálních.	MZd, MPSV ve spolupráci s MSp 31.12.2017

Oblast č. 6: Analýzy, studie a sběr dat

Identifikované problémy:

- Analytická a výzkumná činnost zaměřená na oblast domácího a genderově podmíněného násilí ze strany orgánů státní správy je nedostatečná a často ji suplují nestátní neziskové organizace či mezinárodní organizace.
- Příslušné orgány nemají komplexní přehled o mnoha zásadních oblastech souvisejících s prevencí domácího a genderově podmíněného násilí a pomoci jeho obětem.
- Absence systém sběru dat o domácím a genderově podmíněném násilí v oblasti zdravotnictví.
- Absence výzkumu o specifických formách genderově podmíněného násilí (jako je např. ženská obřízka).

Úkoly v oblasti analýzy, studie a sběr dat:

	Úkol	Indikátor	Gestor, termín
50.	Koordinovat analytické aktivity zaměřené na oblast domácího	Počet realizovaných analýz.	ÚV

	a genderově podmíněného násilí. Realizovat alespoň 4 analýzy, včetně analýzy ekonomických dopadů domácího násilí, jejichž zadání bude definovat pracovní skupina Výboru.		31.12.2016
51.	Provést analýzu počtu úmrtí v souvislosti s domácím násilím za posledních 6 let z dostupných policejních a justičních dat.	Realizovaný výzkum.	MŠMT 31.12.2017
52.	Provést analýzu mediálního zobrazování případů domácího, partnerského a sexuálního násilí, včetně formulace případných doporučení. Analýza by měla pokrývat období posledních let a zaměřit se na nejsledovanější audiovizuální média a nejčtenější tištěná média.“	Realizovaná analýza.	ÚV, MK ve spolupráci s MŠMT 31.12.2017
53.	Provést metaanalýzu výzkumů domácího a genderově podmíněného násilí v ČR a vybraných evropských zemí. Na základě této analýzy formulovat doporučení pro prohloubení dalšího výzkumu a sběru dat v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí.	Realizovaná metaanalýza.	ÚV 31.12.2015
54.	Zpracovat studii dostupnosti specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a dalších forem genderově podmíněného násilí s ohledem na doporučení Rady Evropy o minimální dostupnosti těchto služeb.	Zpracovaná studie.	MPSV 31.12.2015
55.	Zajistit pravidelný a podrobný sběr statistických dat, členěných dle pohlaví, v oblasti zdravotnictví v souvislosti případy domácího a genderově podmíněného násilí a pravidelné vyhodnocení těchto dat.	Existence systému sběru statistických dat a jejich každoroční vyhodnocení.	MZd 31.12.2016 a průběžně v následujících letech
56.	Doporučit vysokým školám zohlednit ve své poradenské činnosti nebo vnitřních předpisech problematiku sexuálního obtěžování ze strany studujících, vyučujících a vedení vysokých škol.	Vydané doporučení a způsob jeho distribuce	MŠMT 31.12.2016

57.	Zpracovat sociologickou analýzu zkušenosti migrantů a migrantek v České republice s genderově podmíněným násilím (včetně ženské obřízky) páchaným na území České republiky i v zemích původu.	Zpracovaná analýza, formulace doporučujících opatření.	ÚV ve spolupráci s MV
			31.12.2016
58.	Provést výzkum soudních rozhodnutí o úpravě výchovy a výživy, v nichž se oba rodiče domáhají svěřeni dítěte do péče.	Provedení výzkumu. Způsob jeho zveřejnění.	ÚV
			31.12.2016

Oblast č. 7: Legislativa

Přetrvávající problémy v oblasti legislativa:

- Dosud nebyl zahájen proces ratifikace Istanbulské úmluvy.
- Nemožnost domoci se stanoveného výživného má závažné negativní dopady na postavení osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím.
- Současné nastavení dávek mimořádné okamžité pomoci se z hlediska pomoci osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím není efektivní.
- Ze zkušenosti Výboru vyplývá, že kvalita znaleckých posudků v případech domácího a genderově podmíněného násilí je v některých případech nízká.
- Není legislativně zakotvena povinnost OSPOD zajistit dostupnost odborné terapeutické pomoci dětem žijícím v rodinách s výskytem domácího a genderově podmíněného násilí a povinnost zajistit asistované styky.
- Intervenční centra nemohou poskytovat sociální služby osobám násilným.
- Není dostatečně využívání možnosti uložit pachatelům domácího a genderově podmíněného násilí alternativní trest spočívající v povinnosti podrobit se terapeutickým intervencím. V přestupkovém řízení tato možnost neexistuje vůbec.
- Chybí možnost uložení ochranného opatření spočívajícího v zákazu vstupu na určitá místa nebo do blízkosti určitých osob v rámci přestupkového práva.
- Současná legislativní definice trestného činu znásilnění neposkytuje dostatečnou ochranu před všemi formami sexuálních útoků bez souhlasu druhé osoby.

Úkoly v oblasti legislativa:

	Úkol	Indikátor	Gestor, termín
59.	Zajistit přípravu podkladů pro podpis a ratifikaci Istanbulské úmluvy.	Předložení podkladů pro meziresortní diskusi o připravenosti ČR k přístupu k Istanbulské úmluvě.	MSP ve spolupráci s MV a ÚV
			30.6.2015
60.	Předložit vládě ČR takovou právní úpravu, která nastaví standardizaci úrovně znaleckých posudků a zavede odpovědnost znalců za nekvalitní znalecké posudky.	Předložení návrhu zákona vládě ČR.	MSP
			31.12.2015

61.	Přijmout zákon o náhradním výživném.	Předložení návrhu zákona vládě ČR.	MPSV 31.12.2016
62.	Zakotvit poskytování dávek mimořádné okamžité pomoci osobám ohroženým domácím a genderově podmíněným násilím s ohledem na jejich tíživou ekonomickou a sociální situaci, a to např. novelizací zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi tak, aby osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím byly považovány za osobu v hmotné nouzi.	Předložení návrhu zákona vládě ČR, případně publikace příslušných metodických pokynů MPSV.	MPSV 31.12.2017
63.	V rámci zákona upravujícího činnost OSPOD zakotvit jejich povinnost zajistit ve spolupráci s intervenčními centry a odbornými pracovišti dostupnost odborné terapeutické pomoci všem dětem žijícím v rodinách s výskytem domácího násilí a genderově podmíněného násilí.	Zakotvení této povinnosti v zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (resp. v pozdějším příslušném zákoně).	MPSV 31.12.2016
64.	V rámci zákona upravujícího činnost OSPOD zakotvit jejich povinnost zajistit prostřednictvím odborných pracovišť asistovaný styk³⁸ násilného rodiče s dětmi v případech domácího a genderově podmíněného násilí (za předpokladu, že existuje tato potřeba na straně dítěte).	Rozšíření této povinnosti v zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (resp. v pozdějším příslušném zákoně).	MPSV 31.12.2015
65.	Provést novelizaci zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky tak, aby bylo dítě žijící v rodině s výskytem domácího násilí ex lege považováno za osobu ohroženou domácím násilím.	Předložení návrhu zákona vládě ČR.	MV 31.12.2015
66.	V rámci novelizace zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách definovat jako cílovou skupinu násilné osoby v případech domácího a genderově podmíněného násilí a jako základní činnost terapeutické intervence	Definice násilných osob a příslušné základní činnosti v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.	MPSV 31.12.2016

³⁸ Definice asistovaných styků viz kapitola 1.4.

	pro násilné osoby tak, aby tento typ sociální služby mohl být poskytován i poskytovateli/zřizovateli intervenčních center.		
67.	V rámci zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky zakotvit povinnost policistů a policistek poskytnout vykázané osobě informace o dostupných terapeutických intervencích pro násilnou osobu.	Zakotvení této povinnosti v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.	MV 31.12.2017
68.	Zakotvit povinnost OSPOD nařít účast na terapeutických intervencích pro násilné osoby s cílem vybavit tyto osoby vhodnými rodičovskými kompetencemi pro vztahy s jejich dětmi.	Zakotvení této povinnosti v příslušné legislativě či metodických pokynech.	MPSV 31.12.2017
69.	Zařadit do zákona o přestupcích ochranné opatření, umožňující uložit povinnost podrobit se terapeutické intervenci pro násilné osoby v případech domácího a genderově podmíněného násilí.	Předložení návrhu zákona vládě ČR.	MV 31.12.2015
70.	Po zpracování přehledu vybraných judikátů vhodné rozhodovací praxe soudů u trestného činu znásilnění Úřadem vlády ČR (včetně případných doporučení Výboru) zařadit tento materiál na program porady ministryně spravedlnosti s předsedy krajských a vyšších soudů.	Informace o způsobu předání analýzy	MSp 30.6.2016 (za předpokladu poskytnutí analýzy ze strany ÚV do 31.12.2015)